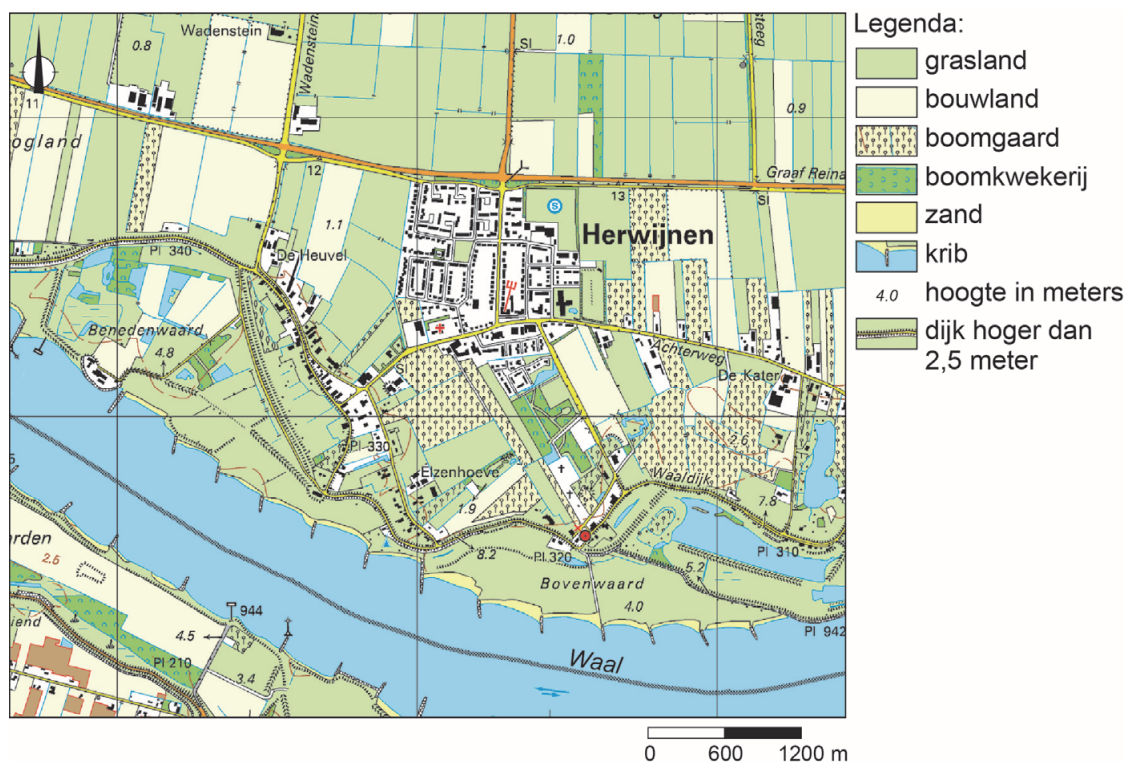

bron 17

Rivierkleilandschap bij Herwijnen

2p 16

Bekijk bron 17.

Over bron 17 worden drie uitspraken gedaan.

Uitspraak 1: de kribben zorgen ervoor dat de vaargeul voldoende diep blijft.

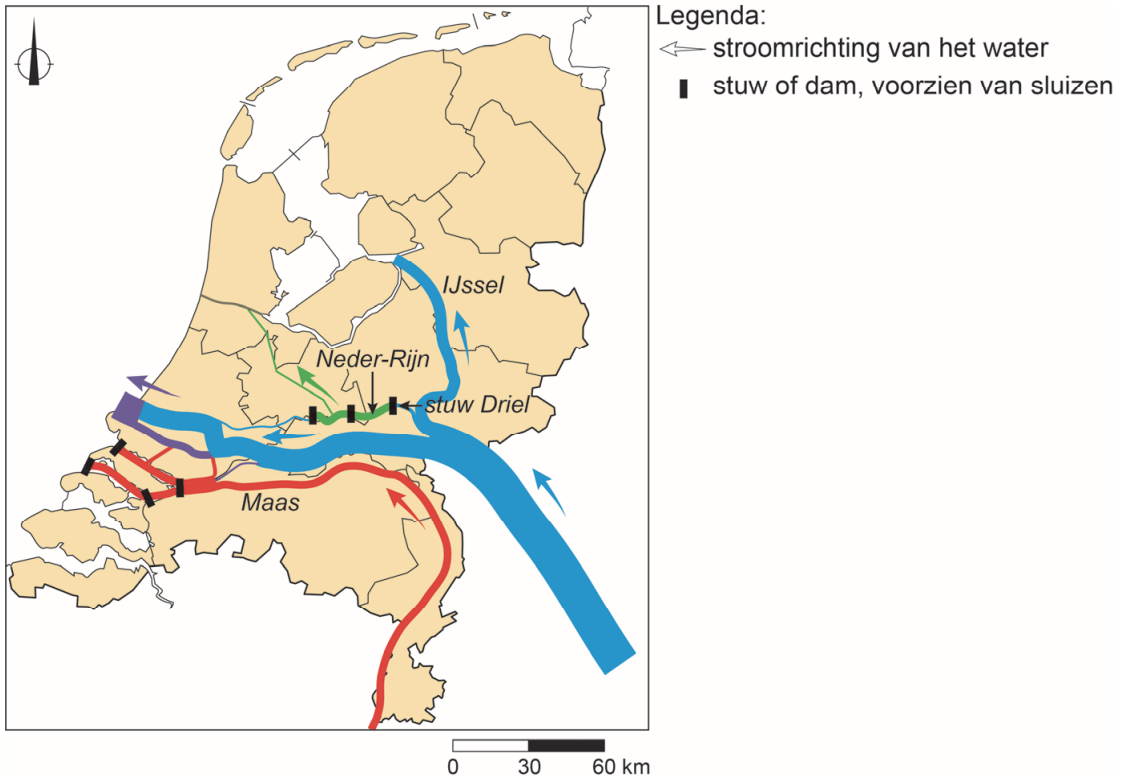
Uitspraak 2: de uiterwaarden liggen dichterbij de rivier en liggen dus lager dan het land aan de andere kant van de dijk.

Uitspraak 3: de uiterwaarden worden voornamelijk voor akkerbouw gebruikt.

→ Neem de cijfers 1, 2 en 3 van de uitspraken over op het antwoordblad en zet erachter of de uitspraak juist of onjuist is.

bron 18

Waterverdeling rivieren Nederland

bron 19

Stuw bij Driel

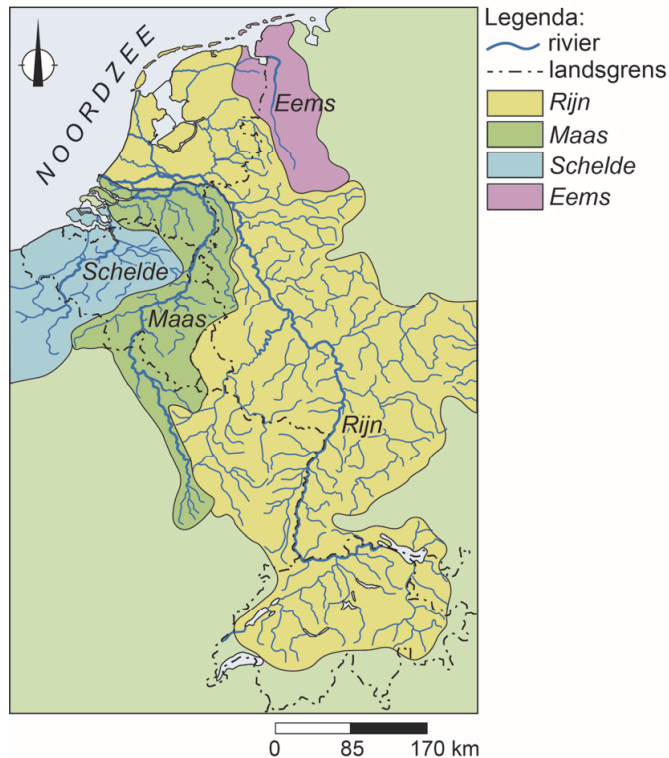

- 1p 17 Bekijk bron 18 en bron 19.
In bron 18 is de waterverdeling van Nederland te zien. De stuw bij Driel wordt wel de 'kraan van Nederland' genoemd.
→ Wat is de functie van een stuw?
- 1p 18 Bekijk bron 18 en bron 19.
→ Beargumenteer of Rijkswaterstaat de stuw bij Driel moet openen of moet sluiten als er meer water richting het IJsselmeer moet worden afgevoerd.
Doe het zo:
– Kies eerst openen of sluiten.
– Geef daarna een argument voor je keuze.

- 1p 19 Steeds meer gemeenten werken aan maatregelen om wateroverlast in woonwijken bij hevige buien tegen te gaan.
→ Noem een maatregel die gemeenten hiertegen samen met bewoners kunnen nemen.

bron 20

Stroomgebied van vier internationale rivieren

- 1p 20 Bekijk bron 20.
Maaswater wordt veel gebruikt voor drinkwaterproductie. De kwaliteit van het Maaswater is in de zomermaanden anders dan in de wintermaanden.
→ Beredeneer in welke maanden de kwaliteit van het Maaswater **beter** zal zijn.
Doe het zo:
– Kies eerst zomermaanden of wintermaanden.
– Geef daarna de oorzaak waardoor de waterkwaliteit in die maanden beter is.
- 1p 21 Bekijk bron 20.
In het hele stroomgebied van de Maas worden maatregelen genomen om wateroverlast tegen te gaan.
Stel dat België overloopgebieden langs de Maas gaat aanleggen.
→ Beredeneer of de kans op wateroverlast door de Maas in Nederland in dat geval groter of kleiner wordt.
Doe het zo:
– Kies eerst groter of kleiner.
– Geef daarna een argument voor je keuze.

bron 21

Verdroging

Het probleem van verdroging wordt elke droge zomer erger. In de winter valt er meestal veel regen, maar dat water wordt via rechte sloten en gekanaliseerde beekjes snel afgevoerd en verdwijnt uiteindelijk in zee. We moeten de natuur nat houden en boeren moeten over grondwater kunnen beschikken om te beregenen.

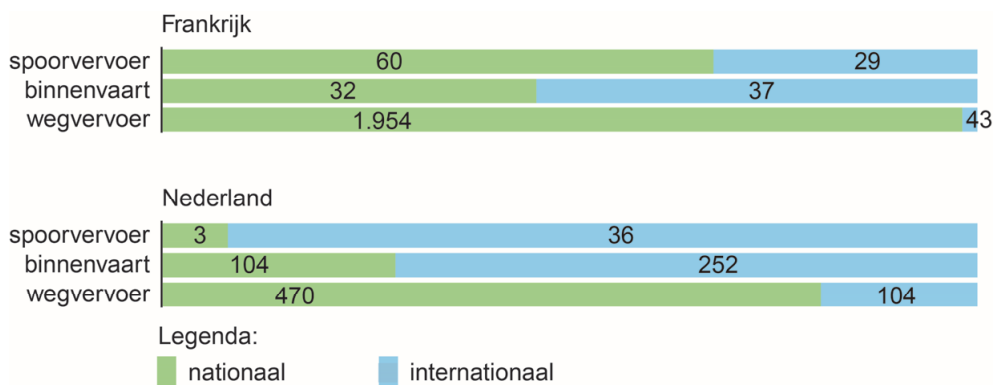
1p 22 Lees bron 21.

Waterschappen in Nederland hebben er in het verleden voor gezorgd dat water snel kon worden afgevoerd, maar in perioden van droogte kan dit tot problemen leiden. Waterschappen moeten er in perioden van droogte voor zorgen dat er voldoende (zoet) water beschikbaar is. Dat kan door verschillende maatregelen te nemen.

→ Geef een voorbeeld van zo'n maatregel.

bron 22

Europees goederenvervoer, 2013 (x 1 miljoen ton)

1p 23 Bekijk bron 22.

Naar aanleiding van bron 22 worden twee uitspraken gedaan.

Uitspraak 1: binnen Nederland wordt het grootste deel van het aantal ton te vervoeren goederen per binnenvaartschip vervoerd.

Uitspraak 2: binnen Nederland wordt in verhouding een groter deel van het aantal ton te vervoeren goederen per binnenschip vervoerd dan in Frankrijk.

→ Neem de cijfers 1 en 2 van de uitspraken over op het antwoordblad en zet erachter of de uitspraak juist of onjuist is.

bron 23

Vier locaties aan de rivier de Chang Jiang

foto 1

foto 2

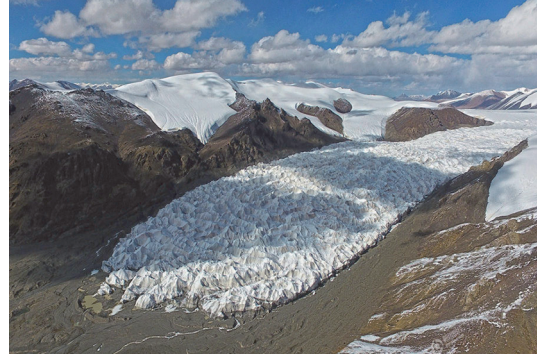

foto 3

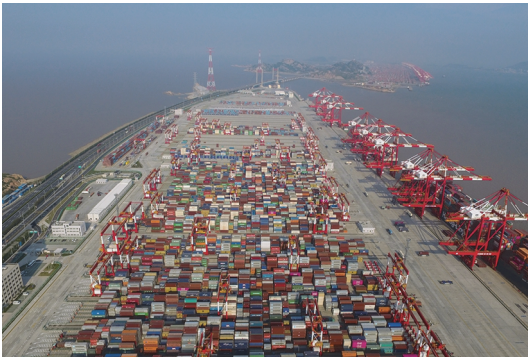

foto 4

1p 24 Bekijk bron 23.

Wat is de juiste volgorde van de foto's, vanaf de oorsprong naar de monding van de Chang Jiang?

- A 1 - 2 - 3 - 4
- B 2 - 1 - 3 - 4
- C 2 - 1 - 4 - 3
- D 3 - 4 - 1 - 2
- E 3 - 4 - 2 - 1
- F 4 - 3 - 1 - 2

bron 24

Krantenartikel 2015

Tijdens zijn staatsbezoek aan China bezocht koning Willem-Alexander het Lössplateau. De koning bekeek hoe de strijd is aangegaan met de eeuwenlange erosie. Inmiddels zijn al een paar duizend vierkante kilometer onder handen genomen. Een bijna-woestijnlandschap is zo veranderd in een groen en weer vruchtbaar gebied.

Koning Willem Alexander op bezoek op het Lössplateau

- 2p **25** Lees bron 24.
→ Noem twee maatregelen om de bodemerosie op het Lössplateau te bestrijden.

bron 25

Waterproject China

China heeft een groots en duur waterproject gebouwd. Via een uitgebreid netwerk van kanalen en pompinstallaties worden enorme hoeveelheden water verplaatst. In 2014 werd dit project voltooid.

1p 26 Lees en bekijk bron 25.

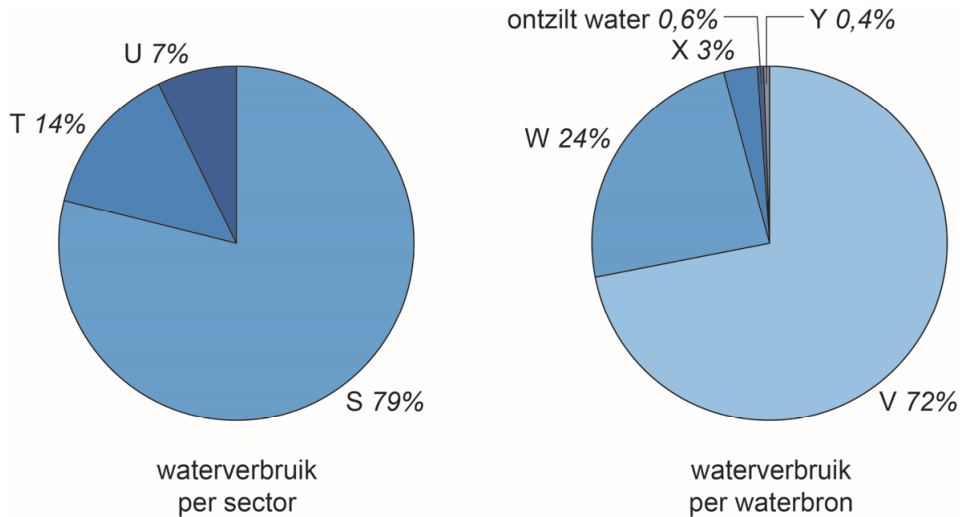
→ Beredeneer of door het grote waterproject in China water verplaatst wordt van noord naar zuid of van zuid naar noord.

Doe het zo:

- Kies eerst van noord naar zuid of van zuid naar noord.
- Onderbouw daarna je keuze met een klimatologisch argument.

bron 26

Waterverbruik in Egypte

- 2p 27 Bekijk bron 26.
In bron 26 staan twee cirkeldiagrammen over het waterverbruik in Egypte.
→ Welke letter in bron 26 geeft het waterverbruik van de landbouw aan?
Kies S, T of U.
→ Welke letter in bron 26 geeft het percentage oppervlaktewater aan dat gebruikt wordt in Egypte? Kies V, W, X of Y.
- 1p 28 Het gebruik van ontzilt water is niet voor elk land in het Midden-Oosten de meest voor de hand liggende oplossing bij een watertekort.
→ Geef een reden waarom niet.

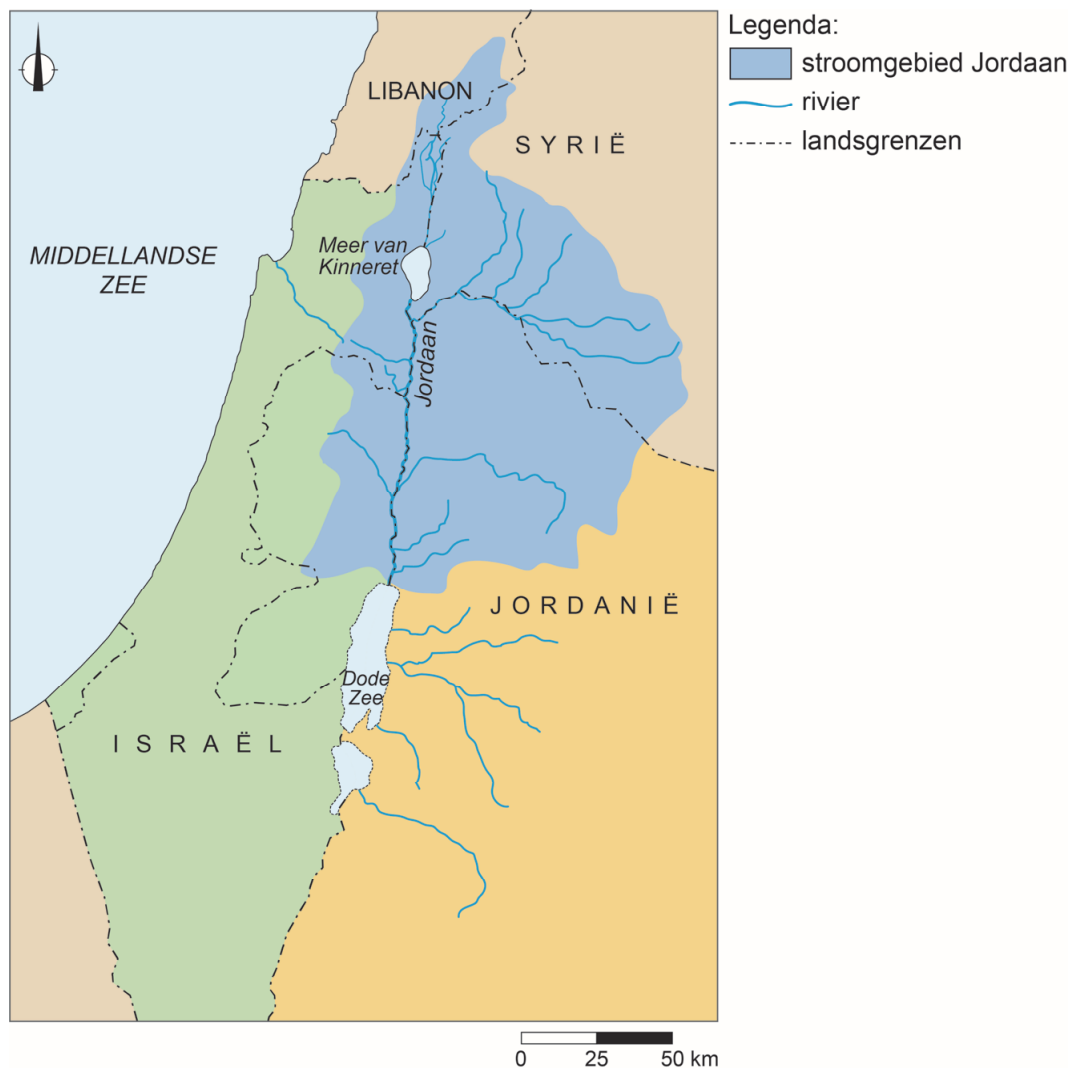
bron 27

Waterstress in Jordanië

Jordanië is een van de droogste landen ter wereld. Door klimaatverandering, toestroom van vluchtelingen en milieuvuiling wordt het waterprobleem ernstiger. Mogelijk zit het land al in 2025 zonder water. “Water is een kwestie van nationale veiligheid, niet alleen voor Jordanië, maar ook voor de buurlanden”, zegt Gidon Bromberg van de regionale organisatie EcoPeace Middle East.

bron 28

Stroomgebied van de Jordaan

1p 29 Lees bron 27 en bekijk bron 28.

De waterschaarste leidt in een aantal landen tot nationale problemen, maar kan ook leiden tot problemen tussen landen. Bijvoorbeeld Jordanië en Israël zouden een waterconflict kunnen krijgen.

→ Geef met behulp van bron 28 aan waardoor een waterconflict kan ontstaan tussen Israël en Jordanië.

bron 29

Sperziebonen uit de Nijldelta

- 1p 30 Bekijk bron 29.
In Egypte worden tegenwoordig veel sperziebonen verbouwd.
Welke vorm van irrigatie is het duurzaamst voor de teelt van sperziebonen in Egypte?
- A beregening
  - B druppelirrigatie
  - C oppervlakte-irrigatie
- 1p 31 De vruchtbaarheid van de landbouwgebieden in de Nijldelta is sterk afgenomen. Dit heeft voor een deel te maken met de bouw van de Aswandam.
- Wat is de oorzaak van de afname van de vruchtbaarheid in de Nijldelta sinds de bouw van de Aswandam?

Bronvermelding

Een opsomming van de in dit examen gebruikte bronnen, zoals teksten en afbeeldingen, is te vinden in het bij dit examen behorende correctievoorschrift, dat na afloop van het examen wordt gepubliceerd.